

SCRISOARE DESCHISĂ
PENTRU SPRIJINIREA FERMIERILOR AFECTAȚI DE SECETĂ ȘI
DECLARAREA DOBROGEI ZONĂ CALAMITATĂ

Adresată Domnului LUDOVIC ORBAN - Prim-ministru al României

Domnule Prim-ministru,

Dobrogea se confruntă cu o situație excepțională cauzată de seceta pedologică care s-a instalat începând cu luna noiembrie 2019. Din datele publice transmise de Ministerul Agriculturii reiese că din suprafața totală calamitată de 1,2 - 1.4 milioane de hectare la nivelul țării, 416.000 hectare sunt doar în județul Constanța, deci mai bine de o treime din totalul suprafețelor afectate la nivel național. Fenomenul de secetă pedologică se manifestă în continuare, fiind deja calamitate culturile de floarea soarelui și porumb, și existând în continuare probleme și cu înființarea noilor culturi (spre exemplu, cultura de rapiță 2020-2021 este deja în pericol iminent de piere din cauza lipsei precipitațiilor).

În această situație specială starea producătorilor agricoli afectați de secetă se agravează pe zi ce trece, mare parte din aceștia confruntându-se cu o lipsă acută de lichidități din cauza nerecoltării culturilor înșămânțate în toamna anului 2019. Pentru a putea depăși această criză, pentru a putea înființa noile culturi de toamnă, dar în special pentru a evita o criză alimentară la nivelul întregii țări, noi agricultorii avem nevoie să fim susținuți de către autoritățile statului.

Producătorii agricoli afectați de secetă trebuie să fie ajutați, pentru că altfel vor ajunge în imposibilitatea achitării furnizorilor de inputuri. Pe fondul lipsei de bani, producătorii nu mai pot onora deja contractele de arendă și nu mai pot achita ratele scadente pentru finanțarea activităților curente în agricultură, a echipamentelor și utilajelor agricole, a terenurilor agricole și a spațiilor de depozitare. Terenul agricol trebuie să rămână al României și al fermierilor!

Având în vedere cele menționate mai sus, din dorința și în scopul salvării agriculturii românești, vă solicităm adoptarea în regim de urgență a următoarelor categorii de măsuri.

I. Reglementarea posibilității suspendării temporare și de urgență a plății ratelor la contractele de credit / leasing. În acest sens, am solicitat public, trimițând chiar și o petiție către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerului de Finanțe, **emiterea unei OUG care să ne faciliteze obținerea suspendării temporare și de urgență a plății ratelor la credite/leasinguri, doar pentru echipamente/utilaje agricole, terenuri și investiții în active agricole (spații depozitare, silozuri etc.), pentru fermierii afectați de secetă.** Evident, această măsură a suspendării plății ratelor ar urma să fie însoțită și de o prelungire automată a maturității creditelor, eliminând momentan presiunea executării/restructurării creditelor de către finanțatori.

Având în vedere situația dezastruoasă cu care agricultura românească se confruntă la acest moment, și având în vedere criza alimentară de proporții spre care ne îndreptăm cu pași repezi, este de neînțeles pentru noi pasivitatea autorităților statului față de necesitatea adoptării unor măsuri cu caracter mai mult decât urgent. Precizăm faptul că măsuri similare au fost acordate tuturor persoanelor fizice și companiilor afectate de COVID-19, pentru o perioadă de 9 luni, până la 31.12.2020, cu posibilitatea chiar a prelungirii și în cursul anului 2021 (conform declarațiilor publice ale domnului ministru Florin Cîtu).

Precizăm faptul că în agricultură, durata unui ciclu economic (însămânțare, recoltare, depozitare, condiționare, comercializare) poate depăși 1 an, iar efectele secetei actuale se vor resimți pe durata a doi ani, cuprinzând atât noua perioadă de înființare a culturilor, cât și încă 10 luni până când fermierii vor obține noi venituri.

Precizăm de asemenea faptul că măsurile solicitate de noi privesc doar pe fermierii afectați de secetă și care dețin proces verbal de calamitate, urmând a fi aplicabile doar pentru o perioadă de maxim 18 luni (cât durează un ciclu agricol complet).

Nu în ultimul rând, precizăm faptul că măsura propusă NU ARE IMPACT BUGETAR CI DIN CONTRA! O asemenea măsură ar permite băncilor/societăților de leasing să nu mai constituie provizioane pentru finanțările acordate, diminuându-și astfel cheltuielile cu provizioanele și majorând componenta de profit impozabil.

În plus, prin această măsură fermierii ar evita raportarea în CRC (Centrala Riscurilor de Credite), raportare care le afectează deja bonitatea financiară în fața finanțatorilor pe o perioadă lungă, urmând să întâmpine greutăți în obținerea de finanțări viitoare.

De asemenea, prin eliminarea presiunii plății ratelor, fermierii își vor putea onora atât obligațiile către furnizorii de input-uri, cât și plata arendei, evitând astfel apariția unor probleme economice și sociale în lanț.

II. Declarația stării de calamitate în zonele grav afectate de secetă.

Dobrogea se confruntă cu o situație excepțională cauzată de seceta pedologică severă. Acest lucru este de notorietate, iar efectele dezastruoase produse asupra culturilor agricole este de necontestat. În aceste condiții excepționale, piața nu se mai poate regla prin măsuri obișnuite, fiind necesară adoptarea unor măsuri de susținere a fermierilor afectați de efectele secetei pedologice severe.

Declarația stării de calamitate în zonele grav afectate de secetă este o măsură absolut necesară. În lipsa ei, guvernul va trebui să-și asume un faliment sistemic al întregii industrii agricole și agroalimentară.

Reamintim faptul că pe data de 15.09.2020, a fost lansat în dezbatere publică proiectul de *ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind declararea stării de calamitate de către Comitetele județene pentru Situații de Urgență, pentru fenomenul de secetă pedologică*. După expirarea celor 10 zile de dezbatere publică, adică cel mai târziu la începutul lunii octombrie, ar fi trebuit

GRUPUL DE INIȚIATIVĂ CIVICĂ AL PRODUCĂTORILOR AGRICOLI DOBROGENI

O inițiativă pur civică pentru susținerea drepturilor producătorilor agricoli afectați de secetă.

Email: agricultoridobrogeni@gmail.com

să existe date despre această măsură. Acest lucru nu s-a întâmplat, iar fermierii nu au nicio informație legată de stadiul adoptării Ordonanței de Urgență la care ne-am referit mai sus.

Cunoaștem faptul că între timp au apărut și comentarii la adresa acestei OUG. Unul dintre acestea a fost lansat de către **ARCPA** (*Asociația Română a Comercianților de Produse Agricole*), prin președinte dl. Vasile Varvaroi, aceștia solicitând retragerea ordonanței.

Dorim să atragem atenția tuturor celor care se opun adoptării acestei ordonanțe, asupra faptului că în urma analizei Raportului întocmit de Departamentul de Situații de Urgență împreună cu Direcția Agricolă Constanța și transmis Guvernului României, reiese faptul că **peste 85% din culturile înființate în anul agricol 2019-2020 în județul Constanța sunt calamitate în proporție de 80-100 %.**

În aceste condiții, nu înțelegem care ar putea fi rațiunea pentru care măsura declarării stării de calamitate pentru zonele grav afectate nu a fost încă adoptată.

Înțelegem faptul că Asociația Română a Comercianților de Produse Agricole are un interes propriu în gestionarea acestei situații, și că interesul dumnealor nu este același cu interesul producătorilor agricoli. **Ce nu înțelegem însă, este cum și-ar putea imagina cineva, ca într-o situație în care culturile agricole au fost calamitate în proporție de 80-100%, fermierii să-și poată respecta obligațiile contractuale de livrare. Ce ar putea livra acei fermieri care nu au recoltat absolut nimic și care în prezent nu au nici resursele financiare necesare pentru înființare de noi culturi.**

Dacă domniile voastre vor găsi un răspuns la această problemă imposibilă cu care se confruntă în prezent fermierii, atunci ei vor livra (dacă nu acum, măcar din culturile viitoare). Dacă autoritățile nu vor găsi însă un răspuns la această problemă, atunci, probabil că cei mai mulți dintre fermieri nu vor mai exista și nu va mai avea cine să livreze nici în anul 2021 și nici în anul 2022.

Precizăm faptul că datorită manierei concrete în care se manifestă seceta (în timp, iar nu într-un moment fix), fermierii nu au fost în măsură să anticipeze acest fenomen, să solicite certificate de constatare a forței majore și să-și notifice partenerii de afaceri cu privire la imposibilitatea obiectivă de executare a contractelor asumate.

În aceste condiții, solicităm Guvernului să fixeze un moment zero, adică un moment începând cu care fermierii să poată acționa în consecință. Stabilirea unui astfel de moment zero prin OUG, va înlătura multe dintre disputele care pot și vor apărea în legătura cu executarea contractelor încheiate de fermieri.

Și pentru a ilustra buna-credință care stă în spatele demersului nostru, noi propunem ca măsurile pe care vă solicităm să le adoptați să se aplice doar acelor fermieri care vor avea procese-verbale de calamitate pentru minimum 70% din culturi.

Solicităm adoptarea acestor măsuri exclusiv din dorința ca fermierii români să-și poată continua activitate, să poată trece peste acest impas, să-și poată onora cinstită obligațiile asumate față de parteneri și să poată hrăni România în continuare, așa cum au făcut-o și până acum.

III. Adoptarea unui pachet legislativ care să reglementeze asigurările agricole

Va supunem atenției un aspect:

Este corect ca asiguratorii să nu asigure decât riscuri cu incidența redusă, iar seceta care se manifesta des, într-o zonă destul de restransă a țării, să nu fie asigurată? Mai mult decât atât, datorită faptului că primele de asigurare sunt subvenționate de stat, prin AFIR, în cadrul măsurii 17.1., nu ar trebui impusă o regulă ca pachetul de asigurare să fie identic pe tot teritoriul țării și să conțină o serie de riscuri asigurate indiferent de frecvența cu care acestea se manifestă?

În condițiile în care se subvenționează primele de asigurare iar riscurile asigurate au o incidență foarte redusă, ori evenimentele asigurate și produse nu se despăgubesc, atunci această subvenție destinată susținerii agriculturii se transfera și devine o subvenționare de la stat a firmelor de asigurări!

IV. IRIGAȚII

Vom depăși această situație când vom avea posibilitatea să irigăm, când apa nu va mai fi o necunoscută în conceperea și aplicarea planului de afaceri. Când vom avea apă vom putea calcula destul de precis veniturile și nu vom mai fi expuși decât riscurilor evidente, grindină, furtună etc, riscuri reglementate și instrumentate destul de bine de asiguratorii.

De aceea vă rugăm să susțineți și să considerați de **importanța națională**, reabilitarea sistemului de irigații, prioritizând zonele cu grad mare de ariditate, așa cum este Dobrogea. Sperăm ca promisiunile obținute urmare a întâlnirii realizate în luna septembrie 2020 cu reprezentanții Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, referitoare la alocarea în cadrul Planului Național de Relansare și Reziliență, pentru REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA SISTEMULUI IRIGAȚII a minim 429 milioane de euro județului Constanța și 150 milioane euro județului Tulcea, să fie respectate și materializate cât mai urgent.

De asemenea pentru a putea asigura o dezvoltare coerentă a sistemului secundar de irigații de către beneficiarii eligibili, respectiv Organizațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, solicităm să aveți în vedere și reducerea birocrăției excesive, prin **modificarea în regim de urgență alin 2., lit. b din Legea Îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004 care prevede obligativitatea obținerii acordului din partea tuturor proprietarilor de teren pe suprafața cărora se reabilitează sistemul de irigații**, în sensul solicitării acordului arendașilor de teren sau chiar a eliminării acestei obligativități.

Prin urmare, solicitările noastre nu sunt o încercare de a ne sustrage de la îndeplinirea obligațiilor ce ne revin, ci o încercare de constatare și configurare a cadrului real în care ne aflăm, în vederea identificării de soluții viabile pentru salvagardarea agriculturii românești.

În lumina celor de mai sus, vă solicităm respectuos să dispuneți participarea reprezentanților noștri la întâlnirile viitoare ale grupului de lucru format pe aceste

GRUPUL DE INIȚIATIVĂ CIVICĂ AL PRODUCĂTORILOR AGRICOLI DOBROGENI

O inițiativă pur civică pentru susținerea drepturilor producătorilor agricoli afectați de secetă.

Email: agricultoridobrogeni@gmail.com

subiecte pentru a discuta de urgență toate aspectele menționate mai sus, având în vedere riscurile la care sunt deja expuși producătorii agricoli din zonele afectate de secetă.

În speranța susținerii propunerilor noastre și a agriculturii românești, vă mulțumim anticipat pentru sprijin!

GRUPUL DE INIȚIATIVĂ AL PRODUCĂTORILOR AGRICOLI DIN DOBROGEA prin:

Theodor Ichim

Razvan Filipescu

Mircea Chipaila

Cornel Zamfir

Jean Marc Lacrouts

Mihai Ciobanu

Daniel Gheordunescu

Constanta, 26 octombrie 2020